

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserte sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niskih ulicah št. 2, I, 17

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 124.

V Ljubljani, v soboto 1. junija 1901.

Letnik XXIX.

Vabilo na naročbo.

S 1. junijem se pričinja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v upravnistvu:

Vse leto 20 kron. Četrta leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ | Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. Četrta leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ | Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravnistvo „Slovenca“.

Proslava dela.

Pod tem naslovom piše »Slovenski Narod«:

»Čas je zlato.

Te tehtovite in pomembne besede si je izbral za svoje življenjsko geslo mož, ki se je ves čas svojega življenja ravnal in se še danes ravna po tem prelepem pravilu, ki je vsled delavnosti, odločnosti in značajnosti dosegel pri vseh dobromislelih Slovencih neomejeno zaupanje in ugled, katerega di-čijo lepe vrline duha in ki zasluži, da se ga danes spominjamo na tem mestu.

»Ljudsko organizacijo vodi z energično in krepko roko in jo je vsled svoje nevtrudljive marljivosti in dosledne vestnosti pri-vedel do sijajne višine. Koliko samozatajevanja, skrbi in truda je veljalo, koliko je bilo treba premagati predsodkov, predno se je mogla »Ljudska posojilnica« v Ljubljani iz malih in neznatnih početkov razviti tako mogočno, kakor se je v istini razvila! Le mož s Šusteršičevimi svojstvi, z njegovim v enomer snujočim duhom, in z njegovim pristnonavdušenim trajnim vese-

ljem do dela je mogel doseči tako izredno lepih uspehov kot voditelj ljudske organizacije. Kako neverjetno in velikansko se je množilo število ulog za dobe njegovega načelovanja! . . . Vedno širših tal si je posojilništvo pridobivalo v kljub obrekovanjem izvestnih gospodov povsod, kjer je začelo poslovati, in ni najmanjša zasluga Šusteršičeva, da je osrednje vodstvo s svojim daleko-sežnim delokrogom in s svojimi sijajnimi uspehi izvrstno pripomoglo do tega, da je celokupna gospodarska organizacija v teku svojega obstanka napredovala tako, da je med prvimi v Avstriji.

»Delovanje Šusteršičevo kot načelnika ljudske organizacije je pa tesno združeno z njegovim političnim in ostalim njegovim mnogostranskim delovanjem, kajti Šusteršič ni morebiti kak navaden enostranski in šablonski posojilničar, ampak mož, ki ima odkrito srce in oko za vse težnje in potrebe našega naroda.«

Tako piše »Narod«? Da, tako piše, samo mesto besede Šusteršič stoji povsod — Hribar, in mesto ljudske organizacije — banka »Slavija«.

Dovolili smo si ta dovtip, da prav drastično pokažemo razloček med liberalnim in med ljudskim naziranjem.

Danes praznuje zastopnik »Slavije« petindvajsetletnico svojega — agentstva — in liberalci praznujejo to seveda kot — važen dan za slovenski narod. Hribar se proslavlja, ker je delal za kapitalističen zavod, kateri ogromne svote denarja vsako leto do-biva iz naše dežele, a isti ljudje ubijajo može, ki delujejo za javni blagor, za ljudsko blagostanje. Kapitalistične banke prinašajo svojim delničarjem velikan-ske dobičke, in ti se stekajo v blagajne ka-pitalizma; a kadar pogori revež, takrat pri-dejo »delavni« može in narodovi prijatelji in mu cenijo vsak opaljen štor, da se revežu ježe lasje nad »lepimi uspehi generalnih za-stopstev«.

Hribar je glavni zastopnik liberalnega kapitalističnega gospodarskega načela. Kako daleč zabrede liberalen klečeplazec, kadar hvalisa svojega kruhodajalca, se razvidi iz

tega stavka v slavospevu Hribarja: »Znano in priznano je dejstvo, da le človek, ki si je utrdil svoje gmotno stališče, se more z unemo posvečevati raznim življenjskim nalogam, more uresničevati svoje mladostne ideale in vspešno delati v blagor domovine. Tega se je Hribar v vsem obsegu tudi zavedal. Od nekdanj po vsem lepem in vzvišenem hre-peneč in iz čistega nagiba svoj narod ljubeč, je vpošteval resnico teh besed in si priza-deval, da si z vestnim in marnim delova-njem ustvari tako socialno pozicijo, v kateri mu bo mogoče kar največ koristiti svojim rojakom.« — Tako hvali liberalni hlinež moža, ki se je znal — obogatiti.

Mi privoščimo vsakemu, kar ima, in želimo, da bi še mnogi Slovenec prišel do bogastva, a vsaj liberalni kliki moramo za-klicati na glas: Kako se predrznete vi na-padati na njih časti naše može, ki ne-eebično žrtvujejo svoje moči za ljudsko organizacijo?

Hribar se slavi, ki je glavni agent ka-pitalistične banke, in v zaslugo se mu šteje, da je znal sebe obogatiti — a naši može vsi po vrsti od najmlajšega kapelana do na-čelnika »Gospodarske zveze« se z najostud-nejšimi lažmi preganjajo, in njih trud se blati z obrekovanjem. »Slavija« je že sto-tisočake spravila iz ljudstva, in to liberalci hvalijo. Naše posojilnice in zadruga se trudijo, da ljudstvo gospodarsko dvignejo in mu ohranijo imetje, in te se preganjajo. Pri gospodarski organizaciji katoliškonarodne stranke se nihče ni obogatel, pač pa naši gospodje po deželi sami žrtvujejo iz svojega, da si ljudstvo opomore. Poleg orga-nizatoričnega truda in pisanja še iz svojih pičlih denarnih sredstev dodajajo, da pro-spevajo zavodi. Pri nas so kaplani, ki od svojih tri sto gld. letnih dohodkov toliko dajejo za društva, da si še časopisov več plačevati ne morejo in si morajo odreči vsako zabavo — in ti so od liberalcev raz-vpiti kot izkoriščevalci ljudstva, kot goljufe in sleparje in ljudske pi-javke, kot može umazanih rok jih obrekujejo liberalni pobalini. Mož pa, ki si kot liberelec in uslužbenec kapitalističnega

zavoda zna pridobiti bogastvo, se hvali javno in se mu to še šteje v zaslugi!

Taki nazori se morejo roditi le iz kro-gov, ki so korumpirani. In »Narod« je svoje ljudi že tako korumpiral, da so ne-zmožni za vsako javnemu blagru koristno misel. Vpili bodo i nadalje, da ima Šusteršič »umazane roke«, a Hribarja bodo slavili, ker »si je utrdil gmotno stališče«. Preganjali bodo i nadalje ljudsko organizacijo in hvali-li kapitalistične tuje zavode. Gojili bodo i nadalje frazo in pobijali delo . . . A mi gremo mirno dalje, ker vemo, kdo ima čiste roke in kdo jih nima.

Državni zbor.

Dunaj, 31. maja.

Vodne stavbe.

Sicer slaba, a stara navada je v av-strijski zbornici, da se nadrobne razprave gibljejo v okviru glavnih razprav. Vzrok je ta, da je v avstrijski zbornici vedno mnogo strank, sedaj okoli 20, ki hočejo in morajo dobiti priliko, da glede raznih važnejših in načelnih vprašanj označijo svoja stališča. A to je mogoče le v glavnih razpravah, ko se je treba odločiti vsaj načeloma za stvar ali proti njej. Zato bi bilo morda v parlamen-tarnem smislu najpravišnje, da vsaka stranka v zbornici po enem govorniku kratko in jasno utemeljuje svoja stališča, v odseku pa obširneje navaja vzroke in razloge proti ali za predlogo. Znano je namreč, da najboljši govor v zbornici le redkokdaj odloči ali predružači že v odsekih in klubih določeno glasovanje. A ta način razprav bi imel to slabo stran, da bi se iz običaja razvila neka oligarhija, ki bi slabo vplivala na zamenjavo raznih mnenj in izjavo proste misli.

Torej je navada, da govori nekaj go-vornikov v glavni razpravi, a drugi v na-drobni razpravi zopet prehajajo na splošna načela in nagibe. In to opazujemo vedno in povsod, na levi in desni, pri parlamentarnih novicah in starih parlamentarnih diplomatih in patentovanih glavnih govornikih.

Tako je sinoči glavni protigovornik, češki veleposestnik dr. pl. Mettal, razvijal pri nadrobni razpravi o prvih štirih para-

LISTEK.

Zopet eden.

Zopet eden je zapustil katoliško cerkev. France Mach iz Zatca na Češkem je šel »los von Rom«. Prosimo častite bravce, da se ne jezijo, češ, kaj pa ta človek nam mari, Barnuma in Baileya prihod v Ljub-ljano je bil večjega pomena za slovenski narod, kakor odpad Franceta Macha, ker Barnum je Slovence par ur zabaval ter od-nesel od njih veliko tisočakov, katerih nik-dar več nazaj ne bo, Machov odpad pa nas toliko briga, kakor na pr. novica, da si je glavar Indijancev rodu Otava omislil novo pipo. Počasi, častiti bravce! O glavarju rodu Otava še »Slov. Narod« ni imel uvodnega članka, o Francetu Machu pa ga je priobčil sinoči. Ako bo France Mach to izvedel, strašno bode ponosen. V ptujih jezikih poje se Machu slava. Zakaj?

Odgovor je lahek. Mach je, dasi katol. duhovnik, prestopil k starokatolikom in opravičuje ta odpad v Wolfovi »Ostdeutsche Rundschau« s pismi polnimi napadov na »klerikalce«. Odkar so naši napredni v zvezi z vsenemci, postal jim je tudi Wolfov list vir modrosti. Tako so izvedeli za Franceta

Macha in sinoči pripovedujejo o njem v uvodniku svoji inteligenci.

Mach piše: »Na našem planetu — to je zgodovina zapisala s krvavimi črkami v svojo knjigo, je ni družbe, ki bi bila tako fanatična, tako nestrpna, tako osvetoželjna ter vsled tega tako nevarna in kulturnemu napredku in duševni svobodi narodov tako opasna, kakor je klerikalna družba . . .

Črna družba ima v svoji lajni samo eden valjec, na kateri igrajo vedno tisto melodijo: Kdor ne verjame, kar mi verja-memo, ta bodi proklet in pogubljen . . . Čim kdo s to druhaljo noče več hoditi, ali — ker se je njegovo svetovno naziranje zjasnilo in se premenilo njegovo prepričanje — ne more več hoditi, ga osebno, duševno in moralčno po vseh predpisih črne umet-nosti in »svete« nesvete inkvizicije secirajo . . . zakaj pošteni in nramni morejo biti (javni listi prinašajo vsak dan dokazov za to!) samo rimski menihi, celibatorji in pri-znani klerikalni bcjni petelini«.

Tako Mach, in »Slov. Narod« seveda z največjim veseljem priobčuje te izbruhe. Resnica pa je, da se je katoliško časopisje začelo baviti z Machom šele, ko je mož ob-javil v »Ostdeutsche Rundschau« odprto pismo na škola v Litomerich, pismo polno

navadnih protiklerikalnih fraz in očitaj. Mož se zaletava v tem pismu v celibat, očita katoličanstvu, da zatira prostost pre-iskavanja, da je nestrpno, da širi prazno-verje itd. Nato začeli so se pečati s Fran-cetom Machom katoliški časniki in prišle so na dan čudne reči.

Mach je bil učitelj katoliškega verouka na gimnaziju v Žatecu ter je spisal učne knjige za katoliški verouk na gimnazijah in sicer o dogmatiki, morali in cerkveni zgo-dovini. Te knjige zadobile so potrebno apro-bacijo ter so se uvedle kot učne knjige na srednjih solah. Ker so doživele veliko izdaj, donesle so možu lepih novcev, kupil si je vilo pri Tešinu, šel v penzijo in »los von Rom«. Katoliški listi poprašujejo, kedaj je imel Mach pravo prepričanje, ali takrat, ko je pisal omenjene knjige ali sedaj, ko piše odprta pisma?

V omenjenih knjigah je namreč strog ultramontanec. Govoreč o dolžnostih kristi-janov pravi v svoji knjigi o morali: »Kri-stijan naj v naukih cerkve spozna glas Kristusa, nevidnega poglavarja in voditelja cerkve, . . . izpolnjuje naj cerkvene zapo-vedi natanko in vestno, . . . kristijan naj goji pred vsem do poglavarja, pa tudi do predstojnikov cerkve, posebno do svojega

škofa in dušnega pastirja, spoštovanje, po-korščino, ljubezen . . . V svoji knjigi o cerkveni zgodovini uči Mach: »Države so izginile s površja zemlje, krone so padle z glav mogočnih knezov, prestoli so se ma-jali in se razbili, cerkev pa je stala in stoji neomajljiva, neomajana . . . Posamezni narodi ali deli teh se sicer upirajo avtor-i-teti skupne duševne matere . . . večina ji ostaja zvesta, novi členi stopajo na mesto odpadlih in tako se cerkev bliža, dasi po-časi, vendar gotovo . . . splošni katolici-teti. Tako tudi položaj cerkve navzlic javni ali prikriti neveri in indiferentizmu mnogih tisočev, navzlic sovraštvu in nasprotovanju mnogih proti vsakej pozitivnej veri in oso-bito proti katoliški cerkvi . . . nikakor ni obupen, velika večina katoliških kristijanov ima trdno katoliško prepričanje . . . tudi po sklepih zadnjega vatikanskega koncila v nekterih deželah vzbujeno gibanje duhov (starokatoličanstvo, katerega pristaš je sedaj!) gineva, in razumevanje prave vsebine teh dekretov, pravo uvaževanje njih pomena in obsega zmaguje nad napačnim umevanjem in premišljenim potvarjanjem«.

Tako Mach v svojih knjigah, katere je spisal kot dorasel, zrel mož, kot profesor srednje sole. Takrat je bil o vsej vsebin,

grafih ista načela, kot prejšnji večer v glavni razpravi princ Švarcenberg. In dr. Kaizl je sinoči kot glavni zagovornik vodnih stavb v nadrobni razpravi večinoma polemizoval s princem Švarcenbergom ter rotil vse poslanke s Češkega, da glasujejo za vodotoke.

Pri tej priliki moram naglašati, da je vsaj sedaj to vprašanje za mladoč. stranko, ki stoji pred deželnozborskimi volitvami, bolj političnega, nego gospodarskega pomena. Kakor se čuje, so bili vodotoki ena prvih obljub, ki jim jo je dal ministerski predsednik, da so opustili obstrukcijo. Razlika med Mladočehi in češkimi agrarci, med katere smemo šteti i veleposestnike, je v tem vprašanju ta, da zahtevajo agrarci najprvo uravnavo raznih rek; a ko je to delo dovršeno, bi bili pripravljeni glasovati tudi za vodne ceste ali kanale. In to stališče zagovarjajo v nadrobni razpravi posamezni člani raznih strank.

Skoraj v vsaki stranki so različna mnenja glede prednosti uravnave in plovitbe rek. Večina je seveda za vodne ceste in se je ob enem odločila tudi za uravnavo rek z ozirom na glasne in opravičene zahteve poljedelskih zastopnikov, in ker so vodne ceste brez uravnave glavnih rek in mnogih pritokov divjak brez hlač, a z dragim cilindrom na glavi.

Nocoj je seja trajala do 1. ure. Danes je zbornica nadaljevala nadrobno razpravo o velevažnem paragrafu 5. ki določa, da se morajo pričeti uravnave vseh rek v Avstriji, v kolikor je potreba, in se v ta namen zviša državni prispevek za melioracije. Ravno ta paragraf more tudi slovenski - hrvatske poslanke sprijazniti s predlogo, ker je upanje, da bodo višji državni prispevki pospešili izboljševalna in urejevalna kulturna dela v posameznih deželah.

K § 5. sta danes govorila še dr. Stojan in Polesini, nato je zbornica zvečino vsprejela ta paragraf in odklonila Mettalov predlog, naj se prične z uravnavami rek pred zgradbo kanalov, in sicer v dogovoru z dotičnimi deželnimi zastopi.

O naslednjih paragrafih do 13. so govorili: Weiss, Magrader, Paecher, Biankini, Schlegl in poslanec Stwiertnia. Schlegl je zopet predlagal, naj se ves načrt zakona vrne odseku; zbornica je ta predlog odklonila.

Ti paragrafi določajo: Ako dež. zbori pritrdijo, se prične gradnja vodotokov najpozneje 1. 1904; delo naj se izvrši v 20 letih; pri delu naj se, kolikor mogoče, porabijo domači tehniki in delavci; vlada sme najeti na 90 let potrebni denar po 4%, in sicer za prvo dobo od 1. 1904 do konca 1912 največ 250 milijonov, od teh pa sme 75 milijonov porabiti za uravnavo rek na Češkem, Moravskem, Gor. in Dol. Avstrijskem, v Šleziji in Galiciji, kjer se bodo gradili vodotoki; vlada more delo pričeti in nadaljevati le v dogovoru z dež. odbori ter polagati vsako leto račun o porabljenem denarju.

katoliškega nauka prepričan, papež, Vatikanum, vse, vse mu je bilo jasno, vse je veroval. Sedaj zabavlja vsemu temu, vstopil je v ločino, ki je baš naperjena proti papežu in naukom vatikanskega koncila. Potem se pa jezi, da mu očitajo nedoslednost, in strašno zabavlja. Posebno zabavljanje celibatorjem naj bi bil previdno raje opustil, saj je bil dosti star in je vedel, kaj dela, ko se mu je reklo: coelebs manebis, sila se mu torej ni zgodila.

Tak je torej duševni položaj moža, kateremu je »Slov. Narod« posvetil sinoči uvodnik. Kaj hočemo!

„Štrajk“.

Slika iz naših dnij. Spisal Anton Kopač.

(Dalje.)

Poslopje Gruberice je stalo nekoliko oddaljeno od drugih hiš. Odposlanci so se vračali molče in poparjeni proti vasi, kjer so jih pričakovali v gostilni drugi delavci. Bilo je predpoldnem po maši; nekateri so se naveličali čakanja in so odšli domu h kosilu.

Perotnik je stopil prvi v gostilno in vsi so mu poznali že na obrazu, da ni

Ob 3. uri je predsednik sejo pretrgal do 7. ure zvečer. Rešiti je treba še 4 paragrafe.

Ako zbornica danes ne dovrši dela, bode seja tudi jutri, da se izvrši tretje branje te predloge ob enem z zakonom glede železnic. Češki poslanci namreč niso preje dovolili tretjega branja železniške predloge, dokler ni dovršen zakon o vodotokih. Torej: d o u t d e s !

* * *

V ponedeljek pride na vrsto začasni državni proračun. Ker odsek ni dovršil razprave o rednem proračunu, mora zbornica dovoliti začasni proračun do konca tekočega leta. To je točka, pri kateri se redno razvije dolga politična debata. A ravno te debate se vlada ne veseli, a bi jo radi preprečili tudi možje, ki so za silo omogočili delavno zbornico. V tej zbornici je še vse mogoče, da namreč nagajivci z vsemi zvijačami vržejo vlak zopet s tira. Zato se trudi vlada, se trudijo razni načelniki klubov, da bi se zbornica srečno ognila tudi te nevarne čeri. Včeraj so ugibali in določili, da v imenu vsake stranke, katerih je 20, govori le po eden govornik k večjemu pol ure. Torej bode treba za to debato gotovo dve seji.

V torek pa naj bi zbornica rešila tudi predlogo o držav. žganjarini, katero je gosposka zbornica vrnila. Vlada namreč nikakor ne dovoli, da bi se poobdačenja oprostilo ono žganje, ki ga posestniki skuhamo iz domačih pridelkov za domačo porabo. Ta predlog je stavil Thurnher s tovariši in ga danes v odseku zopet ponovil.

Sedaj ta predlog v poslanski zbornici gotovo pade, ker bodo vsi češki in poljski poslanci glasovali proti predlogu, samo da rešijo glavno stvar.

V ponedeljek se hoče min. predsednik z načelniki klubov tudi dogovoriti o nadaljnjem dnevnem redu. Dunajski antisemitje odločno zahtevajo, da pride na dnevni red poročilo o premembi paragrafov 59 in 60 obrtnega reda. Wolf s tovariši hoče antisemitom skaliti to veselje in če ureba, s silo preprečiti to razpravo.

Mnoge stranke zopet želé, da pride na vrsto predloga o lokalnih železnicah. A tudi temu mnogi nasprotujejo. Trebalo bi torej Kurenta, ki bi s svojo lajno zavrtel vse v dir in daj. Da, politika ima svoja pota!

Posl. Pfeiffer je sinoči predlagal naslednjo resolucijo:

„C. kr. vlada se pozivlja, da hitro izvrši uravnavo Save do hrvaške meje. Ob enem naj se prične z uravnavo Krke, da se prepreči opustošenje rodovitne zemlje, katero preplavljajo vsakoletne povodnji, in da se zatró vsled stoječih vodá nastale človeške in živinske bolezni. Konečno naj se z uravnavo Save pripravlja plovitba do hrvaške meje.“

Posl. Robič in tovariši so včeraj vlo-

opravi ničesar. Večina je bila o takem vspehu že prej na tistem prepričana.

„Kakó je bilo? Kakšen odgovor?“

„Štrajk!“

Perotnik je izustil prvi to besedo, ki je od začetka vse nekako čudno dirnila. Nekateri so zmajali z glavó, drugi pa so molčali in gledali nekako osramočeno predse.

„Kaj nam ostane družega? Zdaj smo stopili na pot in kdor ni šleva in strahopetnež, mora stopati po tej poti naprej. Ali se nam ne bi po pravici v obraz smejali, če se ponižno in pohlevno vrnemo in prosimo odpuščanja? Kaj je pomagalo vse govorjenje in kričanje, vsi shodi in dogovori, če se strašimo že svojega prvega sklepa?.. Da nam radovoljno ne dovolijo ničesar, to si je lahko vsak že sam mislil. Dokler jih ne prisilimo, ne moremo pričakovati od njih niti trohice. Ali jaz sem prepričan, da se bodo dali še radi omehčati, kadar bodo videli, da jim teče voda v grlo... Samó ne obupavati, samó ne dvomiti in premišljati; niti za stopinjo nazaj! Naša pomoč in rešitev je zdaj štrajk! Če nočejo svojih delavcev plačevati, kakor se spodobi, pa naj zavihajo rokave in delajo sami!“

žili interpelacijo na poljedelskega ministra zaradi uravnave Pesnice na Štajerskem. Že 1. 1898 je vlada obljubila prispevati 89.000 gld.. Dotični zakon je dež. zbor sklenil 1. 1896, načrti so gotovi, a država stvar zavlača. Zato vprašajo poljedelskega ministra, ali hoče vendar že pričeti to delo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. junija.

Razprava o proračunskem provizoriju

je na dnevnem redu prihodnji teden in morda bo v dveh sejah popolno dognana. Na predlog zborničnega predsednika se je namreč sklenilo, da govori tekom razprave samo 19 govornikov. vsak kvečjemu po pol ure. Tako bi prišla na vrsto vsaka parlamentarna skupina po jednom govorniku in sicer po naslednjem redu: contra: 1. vsenemška zveza, 2. liberalni Slovenci, 3. češko narodni socijalni demokratje, 4. Italijani, 5. socijalni demokratje, 6. hrvatsko-slov. klub (posl. Ploj), 7. češki agrarci, 8. Mladočehi, 9. Rusini. Kot progovorniki pridejo na vrsto: 1. nemški nacionalci, 2. krščanski socijalci, 3. konservativni veleposestniki, 4. liberalni veleposestniki, 5. nemški liberalci, 6. centrum, 7. nemška kmečka stranka, 8. slovanski centrum (vitez Berks), 9. Poljski klub, 10. Rumuni. Razprava bo završena v dveh sejah.

Deželnozborsko zasedanje

se prične v drugi polovici meseca junija. Večina deželnih zborov prične s delom 18. t. m. Zborovanje bo trajalo k večjemu tri tedne. V tej primeroma zelo kratki dobi bodo rešeni večinoma le proračunski provizoriji, vsa daljša dela bodo prihranili deželni odbori za jesen. Glede nižje-avstrijskega in češkega deželnega zbora se je izražala želja, naj bi trajalo sedanje poletno zasedanje vsaj do konca julija, toda večina se ne strinja s tem načrtom, ker se vrše nove volitve šele v novembru in bo torej dovolj časa za razprave v jeseni.

Delegatsko zasedanje

bo prihodnji teden završeno skoro na celi črti, jedino sklapna seja se vrši še v ponedeljek 10. junija ali pa naslednji torek. Budgetna odseka obeh delegacij sta že včeraj dovršila svoje delo. Vsi proračuni skupne vlade so seveda vsprejeti brez vsake premembe. Zunanji ter vojni minister sta sicer čula precej trpkih opazk, a ker sta takih že navajena in se po navadi ne ozirata na-nje, jih bota tudi sedaj le prerada preslišala.

Wolf za mohamedance.

Kaj takega pač še nismo doživeli v katoliški Avstriji, kar se je zgodilo v zadnji seji budgetnega odseka avstrijske delegacije povodom razprave o okupacijskem kreditu. Delegat Wolf je pozival ministra Kallaya, naj kaj stori v obrambo »zatiranih« mohamedanov, da se država obvaruje sramote, da se bodo morali nekatoliški Bošnjaki in Hercegovci koncem dvajsetletne okupacije obrniti za pomoč na sultana, da

se obvarujejo zelotizma (!) nadškofa dr. Stadlerja in uradnega poročevalca vladnega svetnika Trešolca. Lepe reči smo doživeli! Odpadli katoliki se družijo s Turki in srbskimi popi! Tolaži nas le zavest, da so stebri turške armade obstajali svojedobno tudi iz janičarjev, krščanskih renegatov. — In s takimi ljudmi se družijo slovenski liberalci!

Pomenljive besede nemškega cesarja.

Nemški cesar Viljem je imel te dni pri nekem obedu, kateremu je prisostvoval tudi francoski general Bonnal s svojim pribočnikom, pomenljiv govor o nemško-francoskem prijateljstvu. Cesar je najprej prebral brzojavko ruskega carja, ki mu čestita, da je tako naglo pospešil v Kini sklep miru, potem pa, kazoč na prisotnost francoskih častnikov naglašal, da so se na kitajskih tleh nemške in francoske čete prvokrat skupno borile proti skupnemu sovražniku v najboljšem prijateljstvu. Cesar je napil obema francoskima častnikoma, na kar je general Bonnal napil nemški armadi in nje vojaškemu cesarju.

Loža in politika.

Znano je, da se framasoni javno nikakor nočejo pečati s politikom, marveč njih namen je vselej in povsod strogo »humanitaren«. Njih društva so sama »dobrodelna« društva, o politiki ne marajo ničesar vedeti. To pa velja seveda le v širši javnosti, ker v resnici je politika jedini cilj in namen framasonskih lož. To je pokazal tudi kongres tripičnih bratov vzhodne Francije v Magonu. Zborovalci so namreč poslali nadžidu in framasonskemu poglavarju Waldeck-Rousseau-u nastopno brzojavko: Na kongresu v Magonu zbrani zastopniki 65 lož vzhodnega dela Francije pošiljajo ministerstvu za narodno brambo svoja voščila za vse, kar je že ukrenilo, in je pozivlja, da vstraja na tej poti, da bodo čim prej potrjeni zakoni o družtvih (!), delavskem preskrbovanju, učnem monopolu in republikanizovanju uprave. — Loža kot strogo »nepolitična« izreka torej zahvalo francoski vladi, da je tako naglo zadala udarec izveščine katoliškemu prebivalstvu.

Mir v Kini

se je konečno vendarle uresničil akoravno za sedaj še samo na papirju. Cesar Kwangsu je s posebnim odlokom interesovanim velesilam zagotovil 450 milijonov taelov vojne odškodnine s 40stotnimi obrestmi vred. Takoj na to pa so velesile reducirale svoje moči na najnižje, neobhodno potrebno število. Najprej je izdal naredbo v tem smislu nemški cesar Viljem, ki je baje storil sploh največ korakov v pospešitev miru, za kar mu je ruski car izrazil svojo brzojavno zahvalo. — Nemiri v Kini so trajali le nekaj dnij manj nego jedno leto. Nemški vojni oddelek je odšel proti Pekinu še pred 11. in in 20. junijem, ko sta bila umorjena japonski in nemški poslanici. Prve čete je poslala na lice mesta Japonska, sredi julija, potem Rusija, Anglija in Francija. Tekom mesecev avgust in september je došlo v

in veselo kričali s hripavimi grli, kakor bi se hoteli siloma osvoboditi nekega čudnega, neljubega bremena, ki jim je tožilo srcé. Sklenili so, da ne pojde v ponedeljek nihče na delo.

Zjutraj niso nikjer spali dalj kakor navadno. Ko so zasijali na nebu prvi slabi solčni žarki, bilo je po Leševju že vse živo in glasno. Delavci so se zbirali na cesti in po žganjarijah. Mnogim se je na tistem tožilo po delu, ali vsakdo se je trudil, da je kolikor mogoče prikrival svojo zadrego in slabo voljo. Največ se jih je zbralo pri Marinu, kamor je prišel tudi Perotnik. Njemu se je poznalo na obrazu še mnogo bolj kot drugim, da je veliko prestal te kratke dni. Obrvi so se mu pod čelom stiskale in ježile, oči so gledale temno in megleno in lica so mu precej upala.

Žena mu ni rekla ves čas ničesar, niti ga ni opominjala ali prosila. On pa je videl dobro iz njenih pogledov in iz njenega molčanja, da zaupa vanj, v njegovo vest in pamet. To ga je težilo silneje, kakor vsaka ostra ali nezadovoljna beseda. Zató se je odpravil od doma kolikor hitro je mogel, da bi ne gledal njenega tihega trpljenja.

(Dalje prih.)

Perotnik ni govoril toliko iz pravega prepričanja in iz resničnega čuta za slabo stanje svoje in svojih tovarišev, — temveč mnogo bolj iz srda in osvetoželjnosti. Postavil se je takoj v začetku na čelo vsega nezadovoljstva in upiranja, zato je čutil, da bi zvrnili vso krivdo nanj, če bi se ponesrečil takoj prvi korak. Zdelo pa se mu je, da bi prenašal vse drugo lažje, kakor sramoto in razna očitanja. Res je nekoliko čutil, da peha morda v nesrečo sebe in druge, toda otresel se je te misli in govoril in vspehujal tem glasneje, — kakor da bi hotel prepričati slabo vest, ki se mu je pričela vzbujati v srcu.

Tudi druge je priganjal nekakšen sram, da so se dali pogovoriti, četudi ni bilo pri današnjem razgovarjanju pol toliko navdušenosti, kakor teden prej. Vsem se je zdelo, kakor da jih neka nevidna roka pehá po spolzki poti dalje. Na vso nesrečo niti Dragarja ni bilo poleg in z njim nekaterih družih, ki se že od začetka za vso stvar niso brigali veliko.

Torej štrajk!

Po vsem Leševju je vrelo. Prejšnji večer — v nedeljo — popivali so pri Zalečelu pozno v noč. Vsi so govorili hrupno

Taku 19.000 Nemcev Od 10. do 26. junija se je vršila znana Seymourjeva ekspedicijska, 17. junija se je podal Taku, do 5. avgusta so se vršili boji okoli Tientsina in 14. avgusta so evropske čete zasedle Pekin. Pozneje se je vršilo še več manjših bojov in še grof Waldersee, ki je 27. oktobra došel v Taku, je imel dovolj opravka. Ta mož se sedaj v kratkem vrne v Evropo, ostale čete mu pa slede še le v dveh mesecih.

Cerkveni letopis.

Obiskovanje cerkva v sv. letu.

Glede obiskovanja cerkva v svetem letu nastajajo razni dvomi. Najsleda tu nekatera pojasnila.

1. Ekspoziti in kurati smejo določiti svoje cerkve za obisk, ako so od župne cerkve zelo oddaljene in so pota slaba.

2. Ako je v župno cerkev predaleč, ložje pa je v župno cerkev sosedne fare, sme se tudi župna cerkev sosedne fare določiti, toda voditi jih mora lastni duhovnik.

3. Ako so v župnji res 4 cerkve, se ne zahteva, da bi se morale vse štiri obiskati, ampak zadostuje, če se obišče župna cerkev na pr. dvakrat in dve podružnici po enkrat, ali župna cerkev trikrat, podružnica enkrat in tako dalje.

4. Zadosti tudi, če se določi za eno stran fare: župna cerkev in podružnica te strani, za drugo stran pa župna cerkev in podružnica druge strani.

5. Pomniti pa je, da župnik, ako je že odločil cerkve, ne sme določila samooblastno izpreminjati. Ako se je na pr. pri prvem obisku pokazalo, da je pot predolga, da slabotnejši omagujejo, naj se obrne do ordinarijata in prosi za spremembo.

6. V tuji duhovnji obisk ne velja, ampak mora biti v domači župnji, razun če domači župnik tujega za to pooblasti (sub proprii Parochi vel alteris sacerdotis ab eo deputati ductu).

7. Dušam v vicah v prid se ta odpušček ne more obrniti.

8. Odpušček se more dobiti le enkrat.

9. Spoved in sv. obhajilo se sme opraviti v poljubni cerkvi. Tudi druga dobra dela se smejo opraviti deloma v eni duhovnji, deloma v drugi, ako se kdo preseli v drugo duhovnijo ali iz kaknega pametnega vzroka ondi prebiva.

Tedenski koledar.

Nedelja, 2. junija: 1. pobink., Sv. Trojica; evang.: Meni je dana vsa oblast. Mat. 28. — Ponedeljek, 3. junija: Klotilda, kralj. — Torek, 4. junija: Frančišek Kar. sp. — Sreda, 5. junija: Bonitacij šk. — Četrtek, 6. junija: Sv. Rešnje Telo, Norbert šk. — Petek, 7. junija: Epifanij šk. — Sobota, 8. junija: Medard šk. — Solnce izide 5. junija ob 4. uri 17 min., zaide pa ob 7. uri 41 min. — Lunin spremen: Ščip 2. junija ob 10. uri 51 min. dopoldne. — Musica sacra v nedeljo, 2. junija: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo op. 5. v F dur zložil dr. I. Benz, graduale Ant. Foerster, ofertorij Kašpar Ett. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Mašo v čast sv. Antonu Pad. v A-moll zl. Jos. G. Zangl, graduale »Benedictus es« zl. Ant. Foerster, ofertorij zl. J. B. Tresch.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. junija.

Vsenemci proti slovenskemu kmetu. Dr. Schalk in njegovi tovariši so v državnem zboru skoro gotovo po naročilu slovenskih liberalcev in tistega gospoda, ki se gorenjskim kmetom vedno usiljuje, stavili na vlado interpelacijo proti temu, da bi se bohinjskim občinam prodalo nekaj sveta verskega zaklada in bi se tako ustreglo davni kmetški želji in kmetiskim pravicam. Ta nastop Vsenemcev kaže, kako ozke so njihove zveze s slovenskimi liberalci in da dobe v boju proti našemu ljudstvu od slovenske liberalne strani snovi za napade. — To je zopet nov dokaz vsenemško-slovenske liberalne zveze proti slovenskemu katoliškemu ljudstvu! —

Wolfvec dr. Schalk je v svoji interpelaciji na poljedelskega ministra zahteval, da se mora brž razdreti kupčija, po kateri se prodaja bohinjskim kmetom nekaj planin verskega zaklada v last Dr. Schalk pravi, da je to za gozd škodljivo, da je cena prenizka in da je ta kupčija samo ministrov dar klerikalni stranki, da se utrdi njeno gospodarstvo in da se poravnajo denarne težave konsumnega društva v Srednji vasi. Zraven se zale-tava ob Gospodarsko zvezo, češ, da ta hoče uničiti kmetijsko družbo. To je naj-novejši izbruh liberalne podlosti. Po posre-dovanju naših poslancev je že Clary ob-ljubil, da se v nekoliko polajšajo krivice, ki se godé bohinjskim kmetom glede na pla-nine. Določil je načelno, da se jim planine, kjer že zdaj uživajo pašno pravico, prodade v last. Te mrve pa niso mogli mirno gle-dati naši liberalci. Po tisti poti, po kateri se je izvršil napad na dr. Šusteršiča, se je iz-vršil tudi ta. Hvaležni smo zanj; vzdramil bo še bolj naše ljudstvo, nego ga je prvi. Spoznali bodo, da se v boju nasproti našim liberalcem ne gre samo za njihova sveta načela, marveč za njihov obstoj. In to je dobro!

† **Pavlina Pajkova.** Danes po noči je umrla gospa Pavlina Pajkova, najplodo-vitejša med slovenskimi pisateljicami. Bila je rojena 9. aprila 1854. v Paviji na Itali-janskem od slovenskih roditeljev. Njen oče Jos. Doljak je služil takrat v Italiji kot c. kr. sodniški svetnik in je bil l. 1848—1849 državni poslanec na Dunaju. V šestem letu je osirotela in prišla k stricu Matiji Doljaku, županu v Solkanu. Jako zgodaj je začela pisateljicati. Najprej je zlagala pesmice za »Zoro«, pa tudi v druge liste pošiljala mnogo spisov. L. 1876. se je omožila z urednikom »Zore« dr. Jankom Pajkom, ki je tudi ne-davno umrl v Ljubljani. V tej dobi je mnogo pisala. Omenjamo le povesti: »Odlomki žen-skega dnevnika« (1876), »Očetov tovariš« (1884), »Povestnik v sili« (1883), »Blagodejna zvezdica« (1881), »Roka in srce« (1881), »Mačeha« (1882), »Arabela« (1885). Za družbo sv. Mohorja je spisala več povesti: »A dneva ne pove nobena pratka«, »Najgotovejša dota«, »Dora«, »Domačija nad vse«. Tudi poučne stvari je pisala; posebno se je ba-vila z ženskim vprašanjem. Opisala je živ-ljenje George Sand, spisala »Nekoliko besed k ženskemu vprašanju«, »Ženska pisma pri-jatelju«. Pred tremi, štirimi leti so jo ostro napadali novostrojari-naturalisti. Njen soprog dr. Pajek je ostro nastopil v njeno branbo in se boril proti umazani naturalistiški struji. Postopanje novostrojarev jo je globoko užalilo, in pokojni dr. Fr. Lampe jo je pri-vabil k »Dom in Svetu«. V ta list je na-pisala več daljših spisov. Omenjamo le: po-vest »Priatelj sin« (1894), »Aforizmi o ženstvu« (1894), povest »Judita« (1896), »Spomini tete Klare« (1895), »Uslišana« (1900) in ob smrti dr. Lampetovi »Spomin«, ki priča, kako globoko je spoštovala tega moža, ki ji je zlasti v pismih dal mnogo dobrih nasvetov in mnogo pripomogel, da so se ji izčistili in utrdili nazor. Umrla je po jako kratki bolezni. Pogreb bo jutri po-poldne ob 6. uri. N. v. m. p!

Deželni predsednik baron Hein je sinoči odpotoval na Dunaj.

Pogreba dvor. svetnika Merka se je udeležil tudi deželni glavar g. Oton pl. Detela.

Sestanek delegatov »Slovenske kršč. socijalne zveze« bode o priliki so-cijalnega kurza »Gospodarske zveze«.

Krščanski socijalci na Šmarno goro! Odbor »Slov. kršč. soc. zveze« je v svoji včerajšnji seji določil vspeled izleta na Šmarno goro, ki bode 16. ju-nija in h kateremu se vabijo vsa bratska društva v Ljubljani in okolici ter vsi so-mišljeniki in vse somišljenice s svojimi ro-dovinami. Ob 10. uri dopoldne dne 16. ju-nija bode na Šmarni gori sv. maša s cer-kvenim govorom g. dr. K r e k a, na to li-tanije, potem se pa prične ob 1 uri popolu-dne na planinici l j u d s k a v e s e l i c a z raznimi zabavami. Preskrbljeno bode do-bro za zabavo starih in mladih izletnikov, pa tudi za zabavo njihovih otrok. Torej:

Krščanski socijalci in soci-jalke, pripravite se dne 16. junija s svojimi rodbinami na pot na Šmarno goro!

Župnik Jožef Tavšič †. Iz Ce-lovca, dné 31. maja. Danes, 31. maja ob pol 10. uri predpoludnem je v prijaznih Vogrčah ob Pliberku preminul blag starček, vzgleden duhovnik, iskren slovenski domoljub, preč. g. Jožef Tavšič, vpo-kojeni župnik in zlatomašnik. — Porodil se je pokojni gospod dné 15. dec. 1824 v Št. Jakobu pod Celovcem, v mašnika je bil po-svečen dné 23. jul. 1849. Dolga leta je bil župnik v Hodišah nad vrbskim jezerom. L. 1898. je stopil v stalni pokoj ter se naselil v Vogrčah. Pokojnik je bil jako blag značaj, visoko spoštovan od svojih duhovnih so-bratov. Iskreno je ljubil svoj ubogi slo-venski rod. Rad in požrtvovalno je pod-piral narodna podjetja, zelo mu je bilo mar za napredek slovenski stvari. Ganljivo je bilo videti, kako se je častitljivi starček brigal za usodo koroških Slovencev, kako je čutil in obžaloval neugodni njih narodni položaj. Slovenci ohranili bomo župnika Tavšiča v hvaležnem spominu. — Pogreb bode v ne-deljo dné 2. jun. popoldne v Vogrčah. Blagemu pokojniku naj sveti večna luč!

Poročil se bo v ponedeljek v fran-čiškanski cerkvi fin. svetnik gosp. Herm. Nickerl pl. Ragenfeld z gđ. Marg. Petritsch.

Smrtna kosa. Poroča se nam iz Sa-rajeva, da je bil dne 29. t. m. z največjo vojaško častjo pokopan gendarmerijski straž-mešter pri kornem poveljništvu Anton Dolenec. Mož, rodom Slovenec iz Višnje Gore, je bil nedavno odlikovan z zlatim križcem. Kako priljubljen je bil, pokazal je spreved k zadnjemu počitku. Nad 40 vencev je krasilo krsto, vsi oficirji z ženeralom in moštvom in privatniki ga je spremljevalo. Ob odprtem grobu mu je v slovo govoril njegov bratranec župnik g. dr. M a u r i n g. Vsem so igrale solze v očeh, ko je govornik povdarjal njegovo požrtvovalno delo-vanje za Bosno, novo njegovo domovino. R. i. p!

Občni zbor »Slovenske Matice« bo prihodnji ponedeljek, dne 3. rožnika t. l. ob petih popoldne v mali dvorani »Mestnega doma«. Za sklepčnost je treba po društvenih pravilih navzočnosti 40 društvnikov. Dnevni red smo že objavili.

Šestkratni častni občan. Župnika pri Sv. Juriju v Slov. goricah, g. Antona Šijanec, je imenovalo šest občin častnim ob-čanom.

Družbinsko potovanje slovenskega planinskega društva v Dalmacijo, Črno goro, Hercegovino in Bosno. Po naročilu občenega zbora stopa odbor »Slovenskega planinskega društva« pred slo-venski narod s projektom skupnega poto-vanja v Dalmacijo, Črno goro, Hercegovino in Bosno, ki bi se naj izvršilo v dobi 10 dni od 29. avgusta do 7. septembra t. l. Odbor si je prizadeval, da sestavi zanimiv vzpored in premetri denarno vprašanje. Ko je potrebne te priprave dognal, vabi odbor s tem Slovence in Slovenke, da se zglašajo k udeležitvi pri tem potovanju. Prvo veliko potovanje je to, ki ga pripravlja sedaj »Slov. planinsko društvo« v 8. letu svojega ob-stanka. Da se je izbralo kot cilj prvemu društvenemu potovanju slovenski jug, more vsakdo tembolj odobravati, ko se odlikujejo ravno Dalmacija, Črna gora, Hercegovina in Bosna po tolikem prirodnem krasu, da sluje izlet v te dežele že dolgo kot jeden najza-nimivejših. Potovanje po morju prevlada v potnem vzporedu, kliče za to po skupnosti, ki bi jo družila prijateljska vez na ladji. Za potovanje po morju najamemo poseben sa-lonski parobrod, ki popelje izletnike do naj-lepšega, česar ni smeti prezreti pri obisku slovanskega juga. Na kopnem priskrbi pla-ninsko društvo vozove in vlake, isto pri-skrbi tudi že v naprej prenočišča in hrano tako, da ne obteži posameznega izletnika nikaka skrb in mu bo marveč le uživati ob priskrbljenih udobnostih in radovati se kra-jev, ki mu jih pokaže vsak dan novo obli-co. Stroške potovanja proračunil je odbor vsega skupaj na 240 K in so v ta znesek vračunani vsi izdatki za vožnjo iz Trsta po-

denši po morji po železnicah, z vozovi in pa za hrano brez pijače ter prenočišča, vstop-nine, napojnine in vodstvo ves čas poto-vanja tja do Zagreba, kjer se družba raz-ide. Izlet ob takih najnižjih stroških omo-goči le zadostno število izletnikov, to je 90 in pozivlja za to odbor vsakogar, ki bi bil voljan, posetiti dežele južnih naših slovan-skih bratov, naj se javi »Slov. planinskemu društvu« do 20. junija. Do 3. julija je vpo-slali društvu 80 K predujema, ki se vračuni izletniku na dobro. Predujem zapade pa društvu v korist, ako odstopi priglaselec in ni izkazal, da mu brani le neodložljiva ovira, udeležiti se izleta. Ostalih 160 K je vpla-čati društvu najkasneje do 15. avgusta. Ker je največje število izletnikov, ki se jih sprejme, 90, svetuje se, naj se vpošlje oglase čim preje, ker se na oglase, sega-joče čez to število, ne bo moči ozirati. Za primer, da ne pride do izleta, se vrne vpo-slani denar. Objavljajoči v nastopnem na-drobnejši vspeled potovanja, želimo, naj bodi prvo naše društveno potovanje vsem vdeležencem v korist in veselje, narodu na-šemu pa v dostojno reprezentacijo v tujini.

— Program potovanja: I. dan. Odhod iz Trsta ob 7. zjutraj. Vožnja ob obali isterski v Pulj, kjer si ogledamo prvo avstrijsko vojno luko. — Obisk Malega Lo-šinja, najvažnejšega našega zdravilišča na jugu. II. dan. Zadar. Ogledovanje mesta. Vožnja v Šibenik. Z malim parobrodom po Prokljanskem jezeru v Skradin (Scardona) in potem k slapovom Krke. III. dan. Tro-gir (Traun). Ogledovanje tega glede bene-čanskih stavb najvažnejšega mesta v Dal-maciji. Vožnja skozi divni Kaštelanski zaliv (Jette castello) v Spljet. Ogledovanje me-sta, osobito pa svetovnoznamenite Diokle-cijanove palače. Z železnico v izkopano rimsko mesto Solin (Salona). IV. dan. Ob-isk Hvara (Lesina), starodavnega mesta Kor-čule in Gruža (Gravoso). Izlet z malim pa-robrodom v Rijeko (Ombla), gledovanje Du-brovnik in pohod otoka Lokruma (Lo-croma). V. dan. Boka - Kotorška. Vožnja skozi najlepši zaliv v Evropi v Kotor (Kat-taro). Odtod s kočijami po krasno izpeljani cesti ob Lovšenu na Krstac, Njeguš in Cet-inje, kjer si ogledamo vse znamenitosti ju-naške Črne gore. VI. dan. Odhod iz Ko-tora naravnost v Metković, kjer zapustimo parobrod. Iz Metkoviča po železnici v Mo-star. VII. dan. Ogledovanje Mostara (in velezanimiva vožnja v Sarajevo. VIII. dan. Ogledovanje Sarajeva, Ilidža itd. IX. dan. Odhod iz Sarajeva z železnico preko Bosanskega Broda v Zagreb. X. dan. Zju-traj prihod v Zagreb, kjer se družba razide. Natančni program sledi. Oglase sprejema »Slovensko planinsko društvo« v Ljubljani.

Iz Celovca, dne 30. maja. Binkoštna praznika je bilo v tukajšnji stolnici 1171 bir mancev in sicer 540 fantov ter 631 deklet. Meseca maja je bilo vkup (t. j. z vi-zitacijami) 3281 birmancev, 1679 fantov in 1602 dekleta. — Binkoštni ponedeljek je nj. ekselencja knezoškof dr. K a h n podelil 13 bogoslovcem prvega leta tonzuro in nižje redove. Poleg teh so sprejeli tonzuro in nižje redove tudi štirje konviktiisti iz Ino-mosta, namreč gg.: Lamb. Ehrlich iz Žabnic, Jož. O' Coner in V. Cremer iz Amerike in P. Osmut iz Valdeka.

Skupščina družbe sv. Cirila in Metoda za Istro je bila včeraj v Opatiji. Denarni vspeh preteklega leta je bil prav povoljen. Lani je bilo za družbo nabranih 32.000 kron. Sprejme se resolucija, naj vlada stori odločne korake, da se ustanovitvenju hrvatskih in slovenskih šol v Istri ne bodo delale zapreke.

50letnica Vrazove smrti. Dne 24. t. l. je minulo 50 let, odkar je umrl šta-jerski rojak, hrvaški pesnik Stanko Vraz.

Shod v Vevčah. Včeraj zvečer ob 6. uri se je vršil v Vevčah ljudski shod, ki je bil prav dobro obiskan. Govoril je Go-stinčar o potrebi zavarovanja za starost in onemoglost delavcev, ter o političnem polo-žaju. G. Rihar je bodril delavce k vzajem-nosti in pozitivnemu delu. Delavci četudi raznega mišljenja, naj opuste osebná zba-danja. Vsprejela se je soglasno resolucija za uvedbo delavske zavarovalnice za onemo-glost in starost.

Veselica na korist spomeniku pokojni cesarici v Trstu bo dne 2. junija t. l. v dvorani „Rokodelskega doma“ v Št. Vidu nad Ljubljano.

Povišanja triaških okoličanskih učiteljov. Iz druge v prvo plačilno kategorijo so povišane učiteljice na slovenskih ljudskih šolah v okolici: gospice Evelina Valenčič, Angela Setničar in Gabrijela Kometl.

Vlak v ognju. Današnji popoldnevni poštni vlak je na Kresnicah zadela mala nezgoda. Iz dimnika so priletele iskre na vlakove stopnjice, ki so se hipoma unele. Vlak je že vozil s postaje, a so ga morali vstaviti, da so ogenj pogasili.

V apnenci zasulo in zadušilo je dne 31. majnika ab 11. u. na Bohinjski Beli 34letnega posestnika Janeza Kunčiča. Ob času nesreče bila sta dva delavca in ena delavka v apnenci, iz katere je bilo malone že vse apno izpravljenno. Ko se je začel nad njimi obod, narejen iz prsti, podirati, izbežala sta dva srečno na prosto. J. Kunčič ni mogel več najti izhoda. Vaščani so takoj prihiteli na pomoč. A preteklo je nad 1/4 ure, preden so prikopali do ponesrečenega. Kakor hitro so oprostili glavo, podelil mu je navzočni župnik pogojno sv. posl. olje.

„Südmarkin“ kres bodo tudi letos žgali v Celovcu, in sicer dne 23. junija. Da se stvar dobro posreči, zato se že sedaj krepko poteguje uradna „Celovčanka“, ki prva izmed vseh listov opozarja svoje bralce, uradne in neuradne, na vsenemško demonstracijo! Sploh celovski uradni list z uprav obćudovanja vredno vnemo podpira in zagovarja vsako nemško-nacionalno in radikalno početje, naj je to tudi kar naravnost namerjeno zoper vlado. Zlasti iskreno se poteguje za nemški „schulverein“ ter za „Südmarko“, društvi, katerih delovanje je naravnost naperjeno zoper Slovence.

Nagla smrt Pokopali so danes popoldne v Pulju azistenta južne železnice gosp. Frana Arnska rodod iz Vidma ob Savi. Služboval je na postaji v Zalegu pri Ljubljani; binkoštni ponedeljek odpeljal se je kot rezervni kadet k 28dnevni orožni vajam v Pulj. Dohitela ga je smrt; zadela ga je srčna kap. Ranjki bil je med kolegi in znanci jako priljubljen.

Toča na Trebelnem. Komaj se je stajala toča, ki je padala 27. maja, uže je dva dni pozneje 29. maja ob 1/2 5 nova toča prihrula. Pobila je deloma po družih krajih, kakor prvokrat, vendar ni bila sedaj škoda tako občutna, kakor prvokrat. Omeniti je še tega. V sredo 29. maja zvečer so naš oče župan, ki zraven svojega županskega dostojanstva jako skrbno izvršujejo posel muzikanta, prav pridno pritiskali na harmoniko, menda iz samega veselja, da je toča pobila, in „dobro ginjeni“ so po pivnici vršali, da se je daleč okrog slišalo.

Stavka pri Kornu v Ljubljani je končana. Gospodar je stavkujočim krovcem v vseh zahtevah ugodil.

Akcijska družba „Leykam Josefthal“ je imela v preteklem poslovnem letu 1900 čistega dobička 1.025.970 K 66 v. Jedno leto prej je imela družba dobička le 870.419 K 76 v.

Barnum in Bailey je prišel danes po noči ob 12. uri 40 minut v Gradec, kjer ostane tri dni.

Kričansko socijalno delavstvo na Štajarskem. Šesti sestanek delegatov zveze katoliških delavskih društev sekovške škofije se je vršil 26. in 27. maja v Gradcu. Storili so se važni ukrepi za razvoj organizacije in agitacije.

Stavka žensk. V stiskalnici olja pod Skednjem v Trstu je stopilo predvčeršnjim v stavko 140 delavk, ker gospodarji niso hoteli ugoditi neki zahtevi njihovih. Te delavke so namreč čistile mandlje, iz katerih se dela olje; očiščene mandlje so morale spravljati v vreče in nositi v zgornja nadstropja, kar pa je bilo za nje preveč težavno ter so radi tega zahtevale, naj bi težaki odnašali vreče. Včeraj zjutraj so šle stavkujoče delavke zopet pred tovarno in vprašale, da li so pri volji, ugoditi njih zahtevi? Ohljudilo se jim je, da se jim ugoditi, v sled česar so se zopet podale na delo.

Defraudacije na Reki. V delavski bančni družbi so prišli na sled defraudacijam. Knjigovodjo banke Spadonija so zaprli.

cijam. Knjigovodjo banke Spadonija so zaprli.

Potrjena obsodba. Kasacijsko sodišče je potrdilo smrtno obsodbo nad 21letnim vagantom Jožefom Paulom Villo, ki je v Gradcu umoril godbenika Steinscheererja.

Razstava slik v Zagrebu. Dva odlična hrvaška slikarja sta razstavila prošli mesec svoje slike v Zagrebu: Medović in Iveković. Največjo pozornost vzbujajo velike zgodovinske slike Medovičeve: »Rimski bakanal«, »Sriemski mučenici«, »Spljetski sabor« in »Dolazak Hrvata«. Medović je razstavil tudi mnogo studij po naravi, portretov itd. Največji je vendar, kadar se zamisli v velike svetovne ideje in s kistom diha svoja domoljubna čustva na platno. Iveković je pa bolj lirichen značaj, ki iz šume in polja zajema svoje predmete svojim slikam. Razstava je v umetniškem paviljonu na Zrinskem trgu. Tudi številni učenci obeh mojstrov so razstavili svoje slike.

* * *

Najnovejše o soprogi našega prestolonaslednika. Pariškemu listu „Temps“ se brzojavlja z Dunaja, da pričakuje soproga nadvojvode Frana Ferdinanda, kneginja Zofija Hohenberg veselega dogodka.

Odkritje spomenika Bismarku se je radi nagle smrti grofa Viljema Bismarka odložilo.

Zaroka na črnogorskem dvoru. Iz črnogorskih krogov se čuje, da se namerava črnogorski princ Mirko zaročiti s hčerko srbskega polkovnika Konstantinovića, ki je bližnji sorodnik Obrenovičev. Hčerka Konstantinovičeva je bila svoj čas določena za nevesto kralju Aleksandru.

Knez Nikola črnogorski in katoliški Knez Nikola je dovolil nadškotu barskemu, Simonu Milinoviću, da more na Cetinju sezidati katoliško cerkev s stanom za duhovnika. Biskup Strossmayer je za katoliško cerkev v Cetinju daroval 10.000 kron.

Uporni gardisti. V Antwerpenu je pri vežbanju meščanske garde zasačil častnik gardista pri kajenju. Častnik je gardista pozval na odgovor, a gardist se je uprl, na kar je častnik dal povelje, naj se gardista odpelje z vežbališča. Vsi gardisti so na to obrnili puške, zapeli marseillaiso in razbijali s puškami. Policija je morala priti častnikom na pomoč, sicer bi jih bili gardisti nabili.

Tragedija burskega generala. Burski poveljnik Schönman, katerega so Angleži pridobili, da je deloval za premirje v njihovem smislu, se je v sredo v Pretoriji na čuden način ponesrečil. Ogledoval si je v svoji hiši liditno granato, katero je še hranil. Granata se je razpočila in Schönmana na mestu ubila, njegovo hčerko in ženo pa smrtnonevarno ranila.

Sejmi po Slovenskem od 3. do 8. junija. Na Kranjskem: 3. v Novem mestu, Tržišču, na Vrhniki, Št. Jerneju, Višnji gori, Svirici in Motniku; 4. v Črnomlju in na Vačah; 5. v Krškem; 6. v Vinici; 7. v Loškem potoku; 8. v Ljubljani in Rakitni. — Na slov. Štajerskem: 3. v Št. Juriju ob j. žel. in Št. Juriju pod Rifenbergom; 4. v Slov. Bistrici; 5. v Ptujem in na Tinskem; 6. v Gor. Ponikvi; 7. v Kapeli pri Brežicah. — Na Primorskem: 3. v Hrpoljah in Medehi; 6. v Gorici; 7. v Glemoni.

Kaj pa pravi »inteligence«? Naša jako žalostna demimondska »inteligence«, ki zagovarja prostitucijo, je našla zopet dva »črna«, katere izrablja proti katoliški cerkvi. Eden je nesrečni Bezeljak, za katerega blazne čine dela odgovornega ljubljanskega škofa, češ, škof mu ni hotel pomagati. A škof je storil vse zanj, kar je mogel, celo službo mu je hotel dati pod pogojem, da je pаметen, blaznik pa ni hotel. Posvetna oblast pa so na škofove prošnje držala križem roke, dasi so ob drugih priložnostih takoj pri delu, če je treba kakega duhovnika »zašiti«. Sploh pa Bezeljak spada med liberalno »inteligence«, ker je zabavljaj čez škofa, kakor Tavčar, in hvalil »Rodoljuba«. »Narod« celo pravi, da je Bezeljak od izpovednika dobil navodilo za nenravnost. No, če bi bil k izpovedi hodil, bi ne bil tako propadel, kar pa sam govori, ni verodostojno. — Drugi »Narodov« ljubljeneec je neki Mach v Žatcu, ki je od cerkve odpadel in sedaj kakor kak »Narodovec« zabavlja čez »klerikalce«. No, tudi Luther je zabavljaj, da »farji žro«, sam pa je bil mnogokrat pijan, »rimce« je imenoval nečistnike, sam je bil pa isto. Tako tudi naši liberalci. Smešnej-

šega ni, nego če Machova zabavljanja »Narod« prinaša v uvodnem članku. A taka je — »inteligence«!

Današnji številki priložile so domače tverke brata Eberl, Gričar & Mejač in L. Mikusch Najnovejši vojni red, veljaven od 1. junija do 1. oktobra t. l. Cenj. naročniki in čitatelji naj ob potrebi blagohotno uvažujejo zgorajšnje trgovine in obrti.

Darovi.

Za pogorelce v Gorenji vasi: Neimenovana po dr. K. 10 K. — G. Anton Notar v Plavju 5 K. — G. A. T. St. 20 K. — G. Al. Jenko, pekovski mojster v Ljubljani, 5 K.

Za slov. kapelico v Aleksandriji: G. Anton Notar v Plavju 5 K. Bog plačaj!

Narodno gospodarstvo.

Pomen zadrug za kmetijstvo na Slovenskem.

(Narodno-gospodarska črtica.)

(Dalje.)

Novodobne prometne zveze so našim slovenskim pokrajinam odvzele naš poprejšnji velik zaslužek, prinesle so nam ob jednem v deželo tuje blago, ki v ceni in dobroti konkurira z našimi pridelki — to je za nas velik udarec. Novodobna prostost kmetovalčeva, novodobna omika in napredek v kmetijstvu dajejo nam sredstva v roke, da zamoremo ta udarec po možnosti zmanjšati in odvrniti.

Z napredkom v raznih panogah kmetijstva, n. pr. z umno živinorejo in z njo združenim mlekarstvom, s sadjarstvom, vinarstvom itd. zamoremo kolikost in dobroto teh pridelkov zelo povzdigniti. Vsak obsežnejši okraj ima svoj poseben značaj, ki je pripraven, da se more v njem kmetijstvo povzdigniti.

Tu pridobljeni pridelki imajo v današnjih časih takrat pravo vrednost, ako jih zamoremo kolikor mogoče veliko v denar spraviti, in to po pravi ceni.

Posameznik je tu navezan na slučajno neugodne ali ugodne razmere, v katerih se sam nahaja ali njegova okolica. V tem pogledu igraja pri nas prekupevalci veliko ulogo. Od njih spretnosti, kapitalistične moči in predrznosti je odvisno, koliko in kakšnega kmetovalčevega pridelka se pri nas speča ter po kakšni ceni. Umevno je, da prekupec ne dela zastoj, umevno je, da se posameznik ne more vselej na njega zanašati, umevno je, da prekupec tlači ceno pridelkov pri producentu in da zahteva veliko zanj pri konsumentu, in kar je pri tem najbolj upoštevati, promet v blagu, ki se vrši po prekupeih, ni tako obširen, vsestranski, mogočen, da bi dovolj mogočno vplival na obče hirajoči kmetovalčev položaj. To opazujemo prav občutno dandanes pri nas na Kranjskem, ko so nam dohodki iz gozdov večinoma že zginili, ko nam vožnja ne donša več nobenega zaslužka, ko hira trgovina, ko so zahteve, ki jih tirja država od nas, vedno večje, in ko vsled večje splošne omike rast jo tudi splošne življenjske potrebe.

Na mesto prekupecev mora stopiti močnejši činitelj: zadruga, ako hočemo, da bode kmetijstvo napredovalo in se ojačilo.

(Dalje prih.)

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 1. junija. Poslanska zbornica je v večerni seji vsprejela vse ostale paragrafe vladne predloge glede vodnih cest. Mej živahno pohvalo cele zbornice se je razprava zaključila ob 12. uri.

Dunaj, 1. junija. (C. B.) Poslanska zbornica je po prebranju došlih vlog mej odobravanjem vsprejela investicijsko predlogo v tretjem branju. Potem je bilo na vrsti tretje branje predloge o vodnih cestah. Na predlog posl. Wolfa se je glasovalo po imenih. Predloga je bila sprejeta s 198 proti 46 glasovom. — Na vrsti je drugo branje o proračunskem provizoriju. — Za poročevalcem Kathreinom govori contra posl. Wolf.

Dunaj, 1. junija. K 2. branju budgetnega provizorija je govoril Wolf za gibanje Los von Rom. Napadal je nadvojvodo Franca Ferdinanda ter trdil, da v nedavnem času bodo vsi češki Nemci protestanti, kar bo koristno za nemštvo. Koerber je govoril za spravo Nemcev s Čehi, a le pod tem pogojem, če Čehi sprejmejo nemški državni jezik (glasovi: nemumnost!) Nato se oglasi dr. Tavčar, katerega so pa večinoma poslušali le Plantan in dva stenografa. Rekel je, da v Avstriji se ne sme vladati ne slovensko, ne nemško, ampak samo liberalno. (Smeš na desnici.) Govorili so še Scheicher, Bärnreither, Fort. Konec debate. Prihodnja seja v ponedeljek zvečer. Na vrsto pride žganjarina in lokalne železnice.

Dunaj, 1. junija. Slovanski centrum je sklenil glasovati za proračunski provizorij, a z dostavkom, da glasovanje velja državi, ne vladi.

Dunaj, 1. junija. Državna zbornica je sprejela investicijski predlog v 3. branju. Proti so glasovali samo češki agrarci in 1 radikalec. Češki veleposestniki so se glasovanja vzdržali. — Proti vodnim potom so glasovali nemški radikalc, češki agrarci, del katoliške in nemške ljudske stranke, vzdržali so se glasovanja: Češki veleposestniki, Slovanski centrum, del Italijanov, del katoliške ljudske stranke in Rumunci.

Dunaj, 1. junija. Laški poslanci z Južno Tirolskega so bili pri ministerskem predsedniku ter so razpravljali pri njem o avtonomiji južnega dela Tirolske. Ker Körber ni zavzel napram njihovim zahtevam prijaznega stališča in ni hotel nič obljubiti, sklenili so laški poslanci, da ostanejo dalje v opoziciji.

Dunaj, 1. junija. Kasacijsko sodišče je razveljavilo smrtno obsodbo nad zakonskima Ott, ki sta umorila lastnega otroka, ter obsodilo moža v 12letno ječo, ženo pa popolno oprostilo.

Krakovo, 1. junija. „Nova Reforma“ zanikuje, da hoče vstopiti Stojalovskega klub v poljski klub. Na sestanku v Krakovu je pač Stojalovski stavlil predlog, naj se klub združi s poljskim klubom, a njegov predlog je propadel. Tudi poljska ljudska stranka ne spremeni svojega stališča.

Rim, 1. junija. (C. B.) Italijanska kraljica Helena je povila princezinjo.

Potsdam, 1. junija. Kraljica Viljemina holandska in njen soprog sta došla sem. Sprejel ju je cesar Viljem.

Bruselj, 1. junija. Iz Laurenc-Marquez se javlja, da je Dewet udril v kapsko kolonijo s 3000 možmi.

London, 1. junija. Lord Kitchener brzojavlja iz Pretorije 30. maja: Armado generala Dixon v Vlackfonteinu so včeraj napadli Buri pod Delareyevim vodstvom. Vnel se je vroč boj. Sovražnik se je konečno moral umakniti z izgubo 35 mož, a so žal tudi angleške izgube zelo velike, ker imamo 174 ubitih in ranjenih. Padli so štirje častniki.

Washington, 1. junija. V četrtek v Pekinu oddana brzojavka javlja, da prosi Kina dovoljenja, da sme plačati odškodnino v 40 mesto v 30 letih.

Umrli so:

29. maja. Ivana Cimerman, paznikova žena, 35 let

Tržaška cesta 19. prsni rak.

30. maja. Stanko Osanič, delavčev sin, 9 mescev

Hradeckega vas 28. Rhashitis. — Ana Rupar, gostija

79 let. Traovski pristan 10. ostarelost.

V bolnišnici:

26. maja. Franja Hribnik, šolarica 15 let, škrlatica. — Marija Majdič, pismonoševa hči 5 1/2 let. škrlatica.

27. maja. Lucija Rantoh, gostija, 77 let, ostarelost.

28. maja. Jernej Jagodice, vrtnarski pom. 35 let jetika.

29. maja. Fran Papež, krojač, 20 let, jetika. — Barbara Jelenc, strežnica, 56 let, spridenje jeter.

Meteorološko poročilo.						
Višina nad morjem 3062 m, srednji zračni tlak 736.0 mm.						
Čas opa-	Stanje	Tempe-	Veterevi	Nebo	Pavčina	
reva	baro-	ratura			v 24 urah	
reva	metra	po				
reva	v mm.	Celzija				
31. 9. zveč.	736.3	20.2	sl. vzh.	jasno		0.0
1. 7. zjut.	737.5	16.2	sl. vzvzh.	jasno		
2. popol.	736.5	28.9	sr. svzh.	jasno		
Srednja večerajšnja temperatura 21.0 normala: 16.0						

574 1-1

S potnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in sočutnim znancem prežalostno vest, da je naša predraga mati, gospa

Pavlina Pajkova,
vdova c. kr. gimn. profesorja,

po kratki mučai hudi bolezni, prejemši svete zakramente za umirajoče, danes ob 1/2 6. uri zjutraj, v 47. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspala.

Umirajoči ostanki predrage rajne matere bodo v nedeljo, dne 2. t. m. ob 1/2 6. uri popoldne v hiši žalosti, na Bleiweisovi cesti št. 5 blagoslovljeni ter na to prepeljani na pokopališče pri sv. Kristofu, kjer se pokopljejo v lastni raki.

Svete zadušne maše se bodo darovale v soboto, dne 8. t. m. ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

R. I. P.

V Ljubljani, dne 1. junija 1901.

Teodor Pajk, Milan Pajk,
gimnazjalec. c. kr. z. uč. glavni učitelj.

Zahvala.

569 1-1

Vsem slavnim gasilnim društvom v Bizaviku, Štepanji vasi, Mostah in Ljubljani, kakor tudi požarni brambri vevške papirnice, slavnemu vojaštvu in vsem drugim pri požaru sodelujočim osebam in sploh vsemu slavnemu občinstvu, ki je preprečilo še večjo nesterčo, izrekam v svojem in v imenu vseh sovaščanov tem potom svojo najiskrenejšo in najtoplejšo zahvalo.

Dobrunje, dne 31. maja 1901.

Franc Anžič,
posestnik - pogorelec.

Zahvala.

Za točno in neprikrasno izplačilo zavarovane svote po požaru dne 22. aprila t. l. izrekam najtoplejšo javno zahvalo

Ogrsko-francoski zavarovalnici
(„Franco-Hongroise“)*

ter isto najbolje priporočam vsakomur, kdor si hoče zavarovati pri poštenem in solidnem društvu.

Gorenjavas, dne 12. maja.

Franc Volčič m. p.

Občinski urad Stara Loka:

572 1-1

G. Trilar, priča.

* Glavni zastop za Kranjsko pri gosp. **Alfred Ledeniku,** trgovcu v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

Brunolein, izvrstno sredstvo za ohranitev le sovja, preprečuje gnulobo, oprhlost itd. Za trgovce pohištva, mizarje in zasebnike ima v zalogi trdka **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice. 228 15 11-11

Vnanja naročila proti povzetju.

Razpis službe

občinskega sluga
oziroma redarja
pri županstvu v Spodnji Šiški.

Plača po dogovoru, prošnje do 8. junija t. l. in nastop službe takoj.

Orožniki v pokoju imajo prednost.

Županstvo Sp. Šiška 1. junija 1901.

I. Vodnik,

župan.

575 2-1

Travnik za v košnjo

je oddati na lžanski cesti.

Popraša naj se na Sv. Petra cesti št. 5.

573 2-1

Toplice in Kneippovo zdravilišče Kamnik
pri Ljubljani 470 5-5

v lepi, zdravi, pred vetrom zavarovani planinski legi. Vsi načini zdravljenja z vodo. Posebno ozdravljanje. Pričetek 15. maja. Prej in po sezoni cene nižane.

Prospekti brezplačno.

VABILO

na

V. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Št. Vidu pri Zatičini.“

registr. zadruga z neomejeno zavezo.

ki se bode vršil

v nedeljo dne 16. junija 1901

ob 3. uri popoldne

v prostorih hranilnice in posojilnice
v Št. Vidu pri Zatičini.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Potrjenje računa za l. 1900.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
6. Slučajnosti.

571 1-1

Načelstvo.

V slučaju, da zgoraj sklicani občni zbor ne bi bil ob določenem uri sklepčen, vrši se ob 1/4. uri isti dan, na istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, koji bode sklepčen brez ozira na število vdeležencev.

Na prodaj je 568 1-1

njiva

pripravna za zgradbo hiše na Brezjah (pri Mariji Pomagaj) blizu cerkve.

Natančnejša pojasnila daje **Janez Grilo,** št. 28 ravno tam.

Na prodaj sta

2 križeva pota

jeden 95 cm. visok, velja gl. 65.—,
drugi 150 cm. visok, velja gl. 250.—

pri 552 12-3

FR. TOMAN-u,

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Kôpel Rogatec Slatina.

Južne železnice postaja: Polčane (Pölschach). Krasno prebivališče za po leti. Preizkušeno zdravilišče za bolezni v želodcu, na jetrih in ledvicah, za sladkorno bolezen (diabetes), žolčne kamene, katarhe v goltancu in na krhlju itd. Prospekti se dobe pri ravnatelju. 350 17-9

C. in kr. priv. umivalna voda za konje.
Cena steklenici 2 K. 80 h

Kwizdov restitucijski fluid

je tekočina, že 40 let v rabi po dvornih, vojaških in civilnih konjskih hlevih, s katero se krepčajo konji po velikem trudu, ali če si zvinijo nogo, če jim odrevené kite itd. Ta tekočina dela konja sposobnega za izredne uspehe pri dirkah — Pristen je fluid le z gori označeno varstveno znamko in je dobiti po vseh lekarnah in prodajalnicah dišav v Avstro-Ogrski. 630 20-16

Glavna zaloga

Franc Jan. Kwizda,

c. in kr. avstr.-oger. kr. rumun. in knežji bulgarski dvorni založnik, lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Važno! Važno!

gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, **fotografične aparate in potrebščine**, kirurški obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najčistejšega čaja, ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel. 304 11

Oblastv. konces. oddaja strupov.

— Za živinorejce —

posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, solitar, encjan, kolmož, krmilno apno itd. Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

Varstvena znamka: Sldro.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarn Richter-jeve v Pragi,

priporočano izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po K — 80. K 1.40 in K 2.— v vseh lekarnah. Zahteva naj se to 105 21-18

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sldro“ iz Richter-jeve lekarni ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek. 296 (10-1)

Richterjeva lekarna pri zlaten levi v Pragi, Elizabethstrasse 5.

Naznanilo.

Surovinska zadruga čevljarjev za Kranjsko in Ljubljani obvešča s tem vse zunaj Ljubljane bivajoče čevljarje, kateri žele k zadruzi pristopiti, da je

zadružna prodajalna na Sv. Petra nasipu št. 1,

v kateri se gospodom članom s pristnim in dobrim blagom vsake vrste po najnižji ceni in strokovnjaki vodi posreže.

***** 560 (3-2)

Ob ednem se tudi naznani, d. se

***** mesečni shod *****

vrši v nedeljo, dne 24. junija 1901 ob 2. uri popoldne v gostilni pri „Kroni“, Gradišče, pri katerem se vsa pojasnila v zadevi zadruge razlože vsem došlim iz dežele.

Za obilno udeležbo shoda vabi uljudno odhor.

Surovinska zadruga čevljarjev za Kranjsko.

F. Tuma
ravnatelj.

R. Vertnik
nadzoroval. predsednik.

Zaloga „Styria“, „Helikal“, „Austria“ in „Stefanie“-koles
prave **J. Reithofer-jevih** sinov pnevmatike, katero ponudim po isti ceni, kakor v tovarni.

Priporočam svojo največjo in najbogatejšo, obdeleženo veliko izbero vsakovrstne **zlatenine** in **srebrnine** v secesiji, posebno

lepe poročne prstane

prave švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck) in najboljše šivalne stroje vse to po najnižjih cenah in z jamstvom. 28 38

Vabim na obilni obisk in ogled

z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden, urar in trgovec

v Ljubljani, Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

1098 40-17

4 1/2 odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon št. 57.

FRANC OMERSA

537 v KRAJNJU (4-2)

prodaja dobro in po ceni

specerijsko blago, deželne pridelke, železo, izdelke iz železa in kovin, razno orodje za kmetijstvo, rokodelstvo in hišno opravo.

Karbolineum, firneže, lake, oljate in suha barve, Roman- in Portland-cement, okove, traverse in šine za stavbe itd.

Semena, trave, detelje, domače, naj-finejše lucerne, pese itd.

Najfinejše mazilo za kola, stroje in usnje.

ANT. REITEC,
klepar v Št. Vidu nad Ljubljano
(6-4) izdeluje in priporoča 94 12-9
cerkvene svetilnice ali stalnice
iz kostarja ali mordenine in iz topkaka,
obhajilne svetilnice, pušice z zvončki,
železna štedilna ognjišča; prevzema tudi
krije steh in krovnikov.

Popraviila sprejemajo se v prodajalni in delavnici.

RAZPIS

za zidarska in tesarska dela za zgradbo poslopja
„Mizarske zadruga“ v Šent Vidu pri Ljubljani.

Pismene ponudbe so do 9. junija 1901 načelniku I. Arharju v Št. Vidu
vložiti, kjer so na vpogled tudi načrti in pogoji.

Šent Vid, dne 1. junija 1901.

Stavbeni odbor.

Št. 381.

Razglas.

573 3-1

V soboto, dne 8. junija t. l., ob 11. uri dopoldne vršila se bude v občinski
pisarni v Št. Janžu (Dvor) sodni okraj Radeče

javna zniževalna dražba

radi oddaje

zgradbe tri- oziroma štirirazredne šole v Št. Janžu.

Stavbena dela proračunjena so sledeče:

1. Šolsko poslopje	30.551 K 25 h
2. Vodnjak in klet	1.371 „ 85 „
3. Drvarnica, ograja in planiranje sveta	1.000 „ — „
4. Hišna oprava (klopi itd.)	2.032 „ 40 „

Skupno . . . 34.955 K 50 h

Dela oddala se bodo skupno le jednemu podjetniku. — Vsak, kdor se hoče udeležiti
te dražbe, mora popreje vložiti vadij 1750 kron.

Načrti, proračuni in stavbeni pogoji razgrnjeni so pri c. kr. okrajnem šolskem svetu
v Krškem, samo proračun tudi pri podpisnem uradu vsakemu v vpogled.

Županstvo Dvor, dne 30. maja 1901.

Prvo ljubljansko podjetje za izdelovanje fornirja.

Spošt. podjetnikom mizarstva, trgovcem s fornirjem in gg. mizarjem, kolarjem na-
znanjam, da sem prišel

544 (4-3)

z rezanjem fornirja

kojega imam v zalogi izredno veliko množino, vseh vrst in različne kakovosti lesa.

Izrežem tudi dopeljane hlode na fornir po nizki ceni. — Izdelujem tudi gladke, fino izdelane profilirane
lajšte vseh vrst in oblik.

Priporočam novo podjetje v obilna naročila, katera natančno in točno izvršujem.

Spoštovanjem

Ivan Zakotnik, tesarski mojster v Ljubljani.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpeznega in solidnega
blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

zgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva
železniških uradnikov. 7 40

Landauer

dobro ohranjen, jako pripraven za kacega
gosp. duhovnika, proda se prav po ceni.

Ogleda se ga lahko pri gosp. Gahrlichu,
Rimska cesta št. 19. 545 (3-3)

Duhovski poslovnik,

ali navod za razno uradno poslovanje v
dušnem pastirstvu in za oskrbovanje cer-
kvenega in nadarbenega premoženja. — Z
raznimi obrisi in stvarnim katalogom. — Sestavi
Martin Pot. — Drugi, popravljeni natis.
Brošura izvod knjižne shane v „Katholischer
Bücherei“ v Ljubljani 4 krome, tido vezan v pol-
segrinu ali celopletinu b K 20 h. Po pošti 30 h več.

Uradne in trgovske KOVERTE

s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Naznanjam, da imam v zalogi
vedno frišno in trpežno blago
vsake vrste za častite gospode
duhovnike.

JAKOB MIKOLIČ,

— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

priporoča se preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno

talarje, površnike itd.

po najkusejšem in najnovejšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko
spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se preč. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenje-
nimi naročili, zagotavljam, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako
naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno

krojaško delavnico,

v kateri delajo najboljše delavske moči; zatorej se jamči za elegantno,
lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka
v moji delavnici narejena obleka lepo prilaga.

Tudi slav. p. n. občinstvu na-
znanjam, da imam v zalogi vsake
vrste moderne štofe ter tudi nepre-
močljiv tirolski loden za haveloke.

Tudi imam narejene haveloke
vsake velikosti za gospodinje dečke
po nizki ceni.

Dijakom znižane cene!

Dunajska borza.

Dne 1. junija.

Skupni državni dolg v notab	98:0
Skupni državni dolg v srebru	97:98
Avstrijska zlata rent 4%	117:40
Avstrijska krona rent 4%, 200 kron	96:85
Ogerska zlata rent 4%	117:45
Ogerska krona rent 4%, 200	92:90
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1673:—
Kreditne delnice, 160 gl.	690:50
London vista	242:45 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. vel. 117:47 1/2	

20 mark	23:52
20 frankov (napoleonor)	19:08
Italijanski bankovci	90:10
C. kr. cekini	11:32

Dne 31. maja.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 gl.	181:—
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	171:—
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	—:—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	94:80
Tisine srečke 4%, 100 gl.	143:20
Dunavske vravnjavne srečke 5%	258:50

Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	106:50
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94:25
Priporitne obveznice državne železnice	433:—
„ južne železnice 3%	344:50
„ južne železnice 5%	122:50
„ dolenskih železnic 4%	—:—
Kreditne srečke, 100 gl.	400:—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	390:—
Avstrijskega radečega križa srečke, 10 gl.	49:25
Ogerskega	25:20
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gl.	16:30
Rudolfove srečke, 10 gl.	58:—

Salmove srečke, 40 gl.	200:—
St. Genois srečke, 40 gl.	234:—
Waldsteinove srečke, 20 gl.	394:—
Ljubljanske srečke	60:—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	279:50
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v	6046:—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	897:—
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	89:75
Splošna avstrijska stavbinska družba	160:—
Montanska družba avstr. pian.	472:50
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	445:—
Papirnih rubljev 100	253:50

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l. Wallzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocoga
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.